

Tisdagen den 8 februari

Tisdagen den
8 februari 1972

Kl. 16.00

*Ang. tillämpningen
av bestämmelserna
om förseningsavgift
vid avgivande av
självdeklaration*

Förhandlingarna leddes av herr tredje vice talmannen.

§ 1 Ang. tillämpningen av bestämmelserna om förseningsavgift vid avgivande av självdeklaration

Herr finansministern STRÄNG erhöll ordet för att besvara herr Börjessons i Falköping (c) den 11 januari framställda interpellation, nr 19, och anförde:

Herr talman! Herr Börjesson i Falköping har frågat om jag vill medverka till att bestämmelserna om förseningsavgift i samband med för sent avgiven självdeklaration kan tillämpas så att någon avgift inte tas ut om förseningen är relativt obetydlig och beror på att deklareranten inte kunnat få sakkunnig hjälp vid deklaraionsarbetet.

Riksdagen har i samband med antagandet av reglerna om förseningsavgift allmänt betonat vikten av att lagstiftningen får en så mjuk introduktion i den praktiska tillämpningen som möjligt. Det ankommer på riksskatteverket att meddela närmare föreskrifter om lagstiftningens tillämpning. Sådana föreskrifter är under utarbetande och jag utgår från att föreskrifterna kommer att lämna utrymme för befrielse i de fall som interpellanten åsyftar, dvs. när förseningen är relativt obetydlig och omständigheterna i övrigt talar för befrielse.

Herr BÖRJESSON i Falköping (c):

Herr talman! Jag ber att få tacka finansministern för svaret på min interpellation. Svaret är ju också mycket positivt.

Anledningen till att jag framställde interpellationen är att jag tror att det nya systemet med förseningsavgifter i samband med för sent inlämnade deklaraationer kan komma att vålla en hel del irritation, om det inte tillämpas med en viss försiktighet åtminstone till att börja med.

Man kan nämligen inte bortse ifrån att många inkomsttagare har svårigheter med att upprätta sin deklaraation själva och därför är tvungna att anlita sakkunnig hjälp. Det gäller naturligtvis inte minst i år, när blanketten delvis är omgjord och det finns åtskilliga nya skatteregler att ta hänsyn till.

Det finns numera också ganska goda möjligheter att få hjälp med deklaraationen. Företagare och andra näringsidkare kan i regel utnyttja sina organisationer och olika bokföringsbyråer. Löntagare och andra mindre inkomsttagare kan likaså i regel få viss hjälp av banker och jordbrukskassor, fackföreningar eller privatpersoner. Man skall naturligtvis inte heller glömma den information, som lämnas genom tidningar och TV. Den informationen är enligt min uppfattning värdefull, bl. a. på det sättet att den underlättar för många att tyda själva blanketterna. Därmed

Tisdagen den
8 februari 1972

*Ang. tillämpningen
av bestämmelserna
om förseningsavgift
vid avgivande av
självdeklaration*

går det naturligtvis också lättare att fylla i dem.

Men en avgörande förutsättning för att dessa olika rådgivnings- och serviceorgan skall kunna hjälpa deklaranterna i tillräcklig omfattning är att de har tid till sitt förfogande. Det är lätt att föreställa sig att de, som på detta sätt hjälper allmänheten med deklarationsgöromål, just nu är överhopade med arbete. Den som följt frågan litet närmare vet också att det inte minst i år verkar som om en hel del av dem som söker hjälp skulle bli avvisade därför att bokföringsbyråer och andra serviceorgan inte hinner betjäna alla som vill ha hjälp inom den föreskrivna tiden.

Det är därför enligt min uppfattning i högsta grad påkallat att antingen medge anstånd med deklarationsinlämningen om deklaranterna har svårt att få erforderlig hjälp inom den föreskrivna tiden eller åtminstone inte ta ut någon förseningsavgift, om deklARATIONEN kommer in något för sent. Risk föreligger ju annars också att det kommer in ett stort antal felaktiga eller ofullständiga deklARATIONER, något som givetvis skulle försvåra arbetet för taxeringsmyndigheterna. Det är enligt min mening viktigare att få in riktigt upprättade deklARATIONER än att dessa kommer in exakt den dag som är föreskriven.

Jag tycker också att det framgår mycket klart av finansministerns interpellationssvar, att han är medveten om dessa problem. Det sägs ju direkt ut i svaret att det bör finnas utrymme för att medge befrielse från förseningsavgift när förseningen är relativt obetydlig och omständigheterna i övrigt talar för befrielse.

Jag vill därför i detta sammanhang bara uttrycka den förhoppningen att de tillämpningsföreskrifter som nu håller på att utarbetas görs kända även på det lokala planet så fort som möjligt. Allmänheten vänder sig ju i första hand till de lokala myndigheterna för att få veta hur det ligger till på denna punkt. Där har man hittills bara haft själva lagtexten att hålla sig till. Många som hört sig för har därför fått ganska kategoriska besked om att förseningsavgift alltid kommer att tas ut, om deklARATIONEN inte är inne exakt på dagen. Detta har redan åstadkommit en hel del oro. Jag tycker därför att finansministerns uttalande här i dag är välkommet, och jag ber, herr finansminister, att än en gång få tacka för svaret på min interpellation.

Överläggningen var härmed slutad.

§ 2 Föredrogs och hänvisades Kungl. Maj:ts proposition nr 9 till skatteutskottet.

§ 3 Föredrogs och bifölls interpellationsframställningen nr 42.

§ 4 Interpellation nr 43 ang. resultaten av apotekens överförande i statlig ägo

Ordet lämnades på begäran till

Herr BURENSTAM LINDER (m), som yttrade:

Herr talman! Motiven för att överföra apoteksväsendet till det statliga

Apoteksbolaget var att skapa "garantier för en god service till allmänheten", att "skapa gynnsamma arbetsbetingelser för de anställda" och att "driva en aktiv inköspolitik" för att få "ett betydande inflytande över prisbildningen på läkemedelsområdet" och att få "ökade möjligheter till rationalisering genom utnyttjande av moderna tekniska resurser".

Erfarenheterna visar att sådana gynnsamma resultat knappast nåtts. I själva verket har i stället allvarig kritik riktats mot Apoteksbolaget. Bl. a. synes Apoteksbolagets inflytande över prisutvecklingen hittills ha inneburit att läkemedelspriserna stigit snarare än fallit. Samtidigt har lönsamheten från förr inte kunnat upprätthållas. Verksamheten har bedrivits med stora förluster. Någon förbättring av servicen eller arbetsvillkoren för de anställda som skulle kunna förklara en sådan bakvänd utveckling har knappast skett. I stället har på senare tid kritik riktats också mot servicen på apoteken.

Mot denna bakgrund anhåller jag att till herr socialministern få rikta följande fråga:

Vad är förklaringen till att apoteken i statlig drift visar ett resultat som föga överensstämmer med de utfästelser som utgjorde motiven för apotekens socialisering?

Denna anhållan bordlades.

§ 5 Interpellation nr 44 ang. åtgärder för att nedbringa brottsligheten

Ordet lämnades på begäran till

Herr GUSTAVSSON i Alvesta (c), som yttrade:

Herr talman! Brottsligheten har under senare år ökat mycket kraftigt. Detta har lett till att allmänheten känner en stor otrygghet och oro för att drabbas av vålds- eller egendomsbrott. Speciellt är kanske detta fallet när det gäller äldre personer. Men även andra drabbas direkt eller indirekt av brottslighetens effekter. Föräldrar lever i ständig oro för att deras barn skall dras in i narkotikamissbruk och kriminalitet. En indirekt effekt av att exempelvis antalet inbrott ökat – under första halvåret 1971 var ökningen 35 procent i förhållande till motsvarande period 1970 – är att hemförsäkringarna blivit avsevärt dyrare.

Brottsligheten har nått en sådan nivå att många nu talar om att vi tycks leva i ett tillstånd av laglöshet. Detta intryck har förstärkts av att olika internationella brottsmyndigheter intensifierat sin verksamhet exempelvis när det gäller narkotikaförsäljning och illegalt spel. Denna typ av brottslighet kräver speciell uppmärksamhet, och det är angeläget att kraftfulla åtgärder sätts in snabbt för att förhindra en ytterligare expansion av utländska brottsmyndigheters verksamhet i Sverige.

I en interpellationsdebatt för cirka två år sedan, där åtgärder mot den ökade brottsligheten efterlystes, svarade statsminister Palme bl. a. följande: "Jag delar uppfattningen att samhällets brottsförebyggande och brottsbekämpande verksamhet måste förstärkas. Så sker också. Med brottsförebyggande verksamhet avser jag då inte bara intensifierad övervakning genom polis och sociala organ utan också åtgärder som är

ägnade att skapa gynnsammare betingelser för grupper som är särskilt utsatta för risk att glida in i kriminalitet och annan asocialitet. Samordningen och effektiviseringen av insatserna ägnas kontinuerlig uppmärksamhet av berörda centrala myndigheter. Inom ramen för dessa myndigheters samarbete sker en planläggning av verksamheten." Därmed ansåg statsministern att syftet med frågorna redan var tillgodosett.

När man nu kan konstatera att brottsligheten ingalunda minskat eller åtminstone bibehållit nivån vid den aktuella tidpunkten utan i stället ökat kraftigt såväl under 1970 som 1971 kan man verkligen ifrågasätta, om regeringens ambitionsnivå då det gäller att komma till rätta med brottsligheten är tillräckligt hög. Vissa försök har gjorts att få till stånd ett samrådsförfarande på lokal nivå mellan skola, barnavårdsnämnd och polis. Någon större framgång tycks dock inte ännu ha nåtts på detta område. Den internationella brottsligheten kan man ju inte heller komma till rätta med genom samma former av brottsförebyggande verksamhet, exempelvis miljömässiga och sociala hjälp- och stödåtgärder, som skulle kunna bidra till att minska riskerna för våra ungdomar att utvecklas till kriminalitet.

Läget är i dag så allvarligt och oron bland allmänheten så stor, att det är nödvändigt med åtgärder för att bryta den pågående utvecklingen mot en ständigt ökad brottslighet.

Med hänvisning till det anförda anhåller jag om kammarens tillstånd att till herr statsministern ställa följande frågor:

1. Avser regeringen att lägga fram något program för åtgärder i syfte att nedbringa brottsligheten?
2. Vilka åtgärder avser regeringen vidta för att förhindra att de utländska brottsyndikaten får ytterligare fotfäste i Sverige?

Denna anhållan bordlades.

§ 6 Anmäldes och bordlades Kungl. Maj:ts proposition nr 11 om upphävande av förordningen (1898:55) angående förvaltningen av statens till bergshanteringens understöd anslagna skogar.

§ 7 Anmäldes och bordlades fullmäktiges i riksbanken förslag om dispositionen av riksbankens vinstmedel för år 1971.

§ 8 Meddelande ang. enkla frågor

Meddelades att följande enkla frågor denna dag framstälts, nämligen av

Nr 53 Herr *Ahlmark* (fp) till herr statsrådet Löfberg om tillämpning av s. k. flexibel arbetstid för statstjänstemän:

Kommer regeringen att i positiv anda samråda med statsanställda som begär att få tillämpa s. k. flexibel arbetstid?

Nr 54 Herr *Norrby* i Åkersberga (fp) till herr statsrådet Ljöfberg om ökat inflytande för företagsnämnderna inom statsförvaltningen i frågor om arbetstidens förläggning:

Delar statsrådet den uppfattning, som delegationen för förvaltningsdemokrati redovisar i en rapport, att företagsnämnderna i statsförvaltningen bör ges stort inflytande i principfrågor om arbetstidens förläggning, och då även valet mellan fast och flexibel arbetstid för statsanställda?

§ 9 Kammaren åtskildes kl. 16.08.

In fidem

SUNE K. JOHANSSON

/Solveig Gemert

Nr 19

Tisdagen den
8 februari 1972
